

Grozījums Nr. 2

Inês Cristina Zuber, Paul Murphy, Jacky Hénin, Martina Anderson, Willy Meyer, Nikolaos Chountis, Marisa Matias, Alda Sousa, Patrick Le Hyaric
GUE/NGL grupas vārdā

Ziņojums

A7-0275/2013

Joanna Katarzyna Skrzydlewska

Jauniešu bezdarba novēršana — iespējamie risinājumi
2013/2045(INI)

Rezolūcijas priekšlikums (Reglamenta 157. panta 4. punkts), ar kuru paredzēts aizstāt nenormatīvās rezolūcijas priekšlikumu A7-0275/2013

Eiropas Parlamenta rezolūcija par jauniešu bezdarba novēršanu — iespējamie risinājumi*Eiropas Parlaments,*

- ņemot vērā 2011. gada 17. jūnijā Luksemburgā pieņemtos Padomes secinājumus par jauniešu nodarbinātības veicināšanu nolūkā sasniegt stratēģijas „Eiropa 2020” mērķus,
 - ņemot vērā Eiropadomes 2012. gada 28. un 29. jūnija secinājumus par Izaugsmes un nodarbinātības paktu, kur tika uzsvērtā nepieciešamība apkarot jauniešu bezdarbu, kura līmenis turpina pieaugt,
 - ņemot vērā Eiropadomes 2013. gada 7. un 8. februāra secinājumus par Jaunatnes nodarbinātības iniciatīvu,
 - ņemot vērā Padomes 2013. gada 28. februārī panākto politisko vienošanos attiecībā uz Padomes ieteikumu par Jauniešu garantijas izveidošanu,
 - ņemot vērā Francijas un Vācijas valdību kopīgo ieguldījumu 2013. gada 30. maija dokumentā „Francija un Vācija — kopīga virzība uz spēcīgāku Eiropu, kurā valda stabilitāte un izaugsme”, gatavojoties Eiropadomes 2013. gada 27. un 28. jūnija sanāksmei,
 - ņemot vērā Komisijas 2013. gada 29. maija paziņojumu „2013. gada Eiropas pusgads: konkrētām valstīm adresētie ieteikumi — Eiropai izkļūstot no krīzes” (COM(2013)0350) un tajā sniegtos ieteikumus,
 - ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā Komisijai — tāpat kā ļoti bieži pēdējos gados — tās ekonomikas prognozēs 2013.–2014. gadam, kuras sākotnēji bija optimistiskākas, bija jāveic lejupējas korekcijas, proti, paredzams, ka ES 27 dalībvalstu IKP 2013. gadā samazināsies par 0,1 %, savukārt eurozonas IKP samazināsies par 0,4 % pēc 0,6 % samazinājuma 2012. gadā; tā kā tādējādi vairākumu ES dalībvalstu paredzamā nākotnē joprojām sagaida recesija vai ekonomikas stagnācija un šī situācija joprojām vissmagāk skar tā dēvētās *PIIGS* valstis;

- B. tā kā ES ir vairāk nekā 26 miljoni bezdarbnieku, 23,4 % jauniešu ir bezdarbnieki (dažās dalībvalstīs jauniešu bezdarba līmenis pārsniedz vidējo rādītāju Eiropā, proti, Grieķijā (62,9 %), Spānijā (56,1 %), Horvātijā (55,4 %) un Portugālē (37,4 %)), 8,3 miljoni jauniešu vecumā līdz 25 gadiem nav nodarbināti un nemācās, 19 % bērnu draud nabadzība, 8 % iedzīvotāju skar smaga materiālā nenodrošinātība, 15 % bērnu pamet izglītību pirms vidusskolas, 24,2 % cilvēku draud nabadzība, viena trešdaļa strādājošo darbspējas vecuma pieaugušo ir nabadzīgi darba ņēmēji un 410 000 ES iedzīvotāju katru nakti ir bez pajumtes;
- C. tā kā 2011. gadā 7,5 miljoni jauniešu vecumā no 15 līdz 24 gadiem un 6,5 miljoni vecumā no 25 līdz 29 gadiem nemācējās, nestrādāja un neapguva profesiju (*NEET*); tā kā ekonomiskais zaudējums saistībā ar šo augsto *NEET* līmeni tika lēsts EUR 153 miljardu apmērā jeb 1,2 % no ES IKP¹; tā kā darba tirgos iepriekšējās desmitgadēs atcelto ierobežojumu dēļ vairums jauniešu tiek nodarbināti, pārsvarā izmantojot līgumus uz noteiktu laiku, nepilna laika darbu, neapmaksāta darba shēmas un kopumā nestabilas nodarbinātības veidus, neraugoties uz visām iepriekšējām prognozēm par to, ka sabiedrības novecošanas dēļ viņiem būs vieglāk piekļūt pastāvīgam pilna laika darbam ar pienācīgu atalgojumu, tiesībām un sociālo aizsardzību;
- D. tā kā izglītības sistēmu „reformas”, piemēram, īstenojot Boloņas procesu, un daudzās dalībvalstīs ieviestā taupības politika mazināja ietekmi vairākiem pasākumiem, kas vērsti uz pieejamāku izglītības sistēmu; tā kā šī iemesla dēļ vēl steidzamāk ir nepieciešama izglītības sistēma, kas būtu publiskā īpašumā, demokrātiski pārvaldīta un pieejama visiem bez maksas, lai jauniešiem un jo īpaši visneaizsargātākajām jauniešu grupām nodrošinātu pieejamu un kvalitatīvu izglītību;
- E. tā kā jauniešu bezdarbs būtiski ietekmē to jauniešu strauji pieaugušo skaitu, kuri emigrē no vairākām dalībvalstīm, jo īpaši no tā dēvētajām *PIIGS* valstīm, uz turīgākām dalībvalstīm; tā kā Īrijas Nacionālās jauniešu padomes (*NYCI*) pētījums² parādīja, ka 70 % aptaujāto jauniešu uzskata, ka emigrēs nākamo 12 mēnešu laikā; tā kā šādas masveida emigrācijas rezultātā, daudzos gadījumos emigrējot augsti kvalificētiem jauniešiem, minētās valstis ir zaudējušas nozīmīgu visdinamiskāko iedzīvotāju slāni, un tas negatīvi ietekmē vietējās kopienas un to nākotnes izredzes attiecībā uz ilgtspējīgu ekonomisko un sociālo attīstību;
- F. tā kā taupības pasākumi, fiskālo izdevumu samazināšana un neoliberālās „strukturālās reformas”, ko Eiropas semestra ietvaros kopš 2010. gada aizstāv Komisija un Padome un ko īsteno vairumā dalībvalstu — jo īpaši tā dēvētajās „programmas valstīs”, kuras ir Komisijas, Eiropas Centrālās bankas un Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) trijotnes aizbildniecībā — palielināja deflācijas spiedienu uz kopumā trauslo un stagnējošo ES ekonomiku, samazināja algas, iekšējo pieprasījumu un nodokļu ieņēmumus, demontēja automatiskos stabilizējošos mehānismus, piemēram, sociālās aizsardzības sistēmas un publiskos ieguldījumus un tādējādi ES ekonomikas lielāko daļu iegrūda ilgstošā stagnācijā

¹ Eurofound (2012), „*NEET* — jaunieši, kas nepiedalās ne nodarbinātībā, ne izglītībā vai apmācībā: raksturojums, izmaksas un politikas risinājumi Eiropā”. Eiropas Savienības Publikāciju birojs, Luksemburga.

² Īrijas Nacionālā jaunatnes padome (2010), „Jauniešu bezdarbs Īrijā — aizmirstā paudze”, http://www.youth.ie/sites/youth.ie/files/Youth_Unemployment_in_Ireland_web.pdf

un krīzē, vienlaikus apgāžot visus agrākos apgalvojumus, ka ar šādu pieeju var ievērojami samazināt ne tikai pašreizējos budžeta deficītus, bet arī jo īpaši publiskā parāda attiecību pret IKP un panākt fiskālo konsolidāciju; uzsver nepieciešamību atteikties no visiem riebīgajiem un ilgstošajiem parādiem;

- G. tā kā šī neoliberālā politika ir ievērojami veicinājusi vispārējā bezdarba un jo īpaši jauniešu bezdarba līmeņa pieaugumu, radot lielāku sociālo atstumtību un nabadzību, un novedusi pie smagas sociālās lejupslīdes, vēl vairāk novājinājusi ekonomiku un destabilizējusi Eiropas integrāciju un demokrātiju;
- H. tā kā Padomes 2013. gada februārī pieņemtajā nostājā par daudzgadu finanšu shēmu 2014.–2020. gadam pirmo reizi Eiropas Kopienas un Eiropas Savienības vēsturē ir paredzēts samazināt kohēzijas politikas finansējumu un ES gada budžetus laikā līdz 2020. gadam; tā kā lielākā daļa paredzēto samazinājumu skars kohēziju izaugsmes un nodarbinātības jomā; tā kā saistībā ar EUR 6 miljardu finansējumu, ko Padome šajā periodā paredzējusi Jauniešu nodarbinātības iniciatīvai, var nākties samazināt citiem Eiropas Sociālā fonda (ESF) un kohēzijas politikas izdevumiem atvēlētās summas; tā kā, pat piešķirot ESF vismaz 25 % no kohēzijas politikas izdevumiem, kā to iesaka Komisija un Parlaments, daudzās dalībvalstīs tas, visticamāk, izraisīs smagus samazinājumus salīdzinājumā ar ESF un Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma līmeņiem 2007.–2013. gadā,
1. piekrīt kritiski noskaņotu ekonomistu viedoklim attiecībā uz to, ka Izaugsmes un nodarbinātības paktā paredzētais stimuls 1 % apmērā no ES NKI piecu gadu laikā ir pārāk neliels, lai radītu pamanāmus sasniegumus ES kopējā bezdarba līmeņa un jo īpaši jauniešu bezdarba samazināšanā; norāda, ka, kā atzīst SVF eksperti, taupības politikas turpināšanas daudzpusīgā negatīvā ietekme uz ekonomiku, jo īpaši tajās dalībvalstīs, kurās joprojām vērojama ekonomikas recesija un/vai stagnācija, ir tik nelabvēlīga, ka šie nelielie agrīnie izaugsmes veicināšanas pasākumi nevar kompensēt šādas neoliberālas politikas radītus IKP zaudējumus;
 2. norāda, ka krīze un ES neveiksmīgā politika — taupības un neoliberālo strukturālo reformu kombinācija — ir veicinājušas privātā sektora investīciju samazināšanos ekonomikā līdz nepieredzēti zēmam līmenim, jo masu pirk spēja un iekšējais pieprasījums ir samazinājies un ienākumu nevienlīdzība un nabadzības līmenis pazeminājies, un tas visspilgtāk izpaužas valstīs, kuras ir trijotnes aizbildniecībā; uzsver, ka ES un dalībvalstīm ir radikāli jāizmaina makroekonomikas politika, lai valsts sektors kļūtu par virzītājspēku ekonomikas atveseļošanā, nodrošinot augstas kvalitātes nodarbinātību un garantējot darba ņēmēju tiesības un pienācīgu sociālo aizsardzību, tādējādi aktivizējot ekonomiku; uzsver, ka visās dalībvalstīs nekavējoties ir jāizbeidz taupības politika;
 3. uzsver, ka, stiprinot Ekonomikas un monetārā savienību, vēl vairāk tiks stiprināta arī pašreizējā politika, kuras dēļ eurozonas dalībvalstīs, jo īpaši tajās, kuras ir noslēgušas tā dēvēto sprāšanās memorandu, ir vērojams milzīgs bezdarbs;
 4. aicina dalībvalstis palielināt nodokļus ienākumiem no kapitāla (dividendēm un procentiem), kapitāla pieaugumiem, lielo uzņēmumu apgrozāmajiem līdzekļiem un lieliem īpašumiem un mantojumiem, izmantojot šos ieņēmumus, lai palielinātu publiskā sektora virzītas investīcijas ekoloģiski un sociāli ilgtspējīgā attīstībā, kā arī nodrošinātu

ekonomikas nonākšanu demokrātiskā publiskā īpašumā; norāda, ka dalībvalstīm būtu jāparedz samazināt militāros izdevumus un videi kaitīgas subsīdijas, lai atbalstītu pāreju uz ekonomikas ilgtspējīgu attīstību, radot jēgpilnas un augstas kvalitātes darbavietas un sekmējot jauniešu bezdarba izskaušanu;

5. atgādina, ka to jauniešu skaits, kuri ir bezdarbnieki un nepietiekami nodarbinātie, ievērojami pārsniedz pieejamo darbavietu skaitu; tādēļ nepārprotami noraida jebkādas mēģinājumus atbildību par bezdarba krīzi uzlikt jauniešiem bezdarbniekiem un jebkuras viopusējas interpretācijas, ka to izraisa „prasmju neatbilstība”;
6. aicina ES un dalībvalstis veicināt vispārēju darba laika samazināšanu, nesamazinot darba ņēmēju atalgojumu un radot papildu darba vietas, lai novērstu darba slodzes pieaugumu;
7. uzsver, ka izskaust jauniešu bezdarbu iespējams tikai tad, ja tiek īstenota tāda makroekonomiskā, nodarbinātības un sociālā politika, kura risina vispārējā bezdarba, nabadzības un sociālās atstumtības jautājumus; atkārtoti uzsver, ka, neapstrīdot nenoliedzamo nozīmi, kāda ir pareizai prasmju un zināšanu apgūšanai, ES un dalībvalstu politikai attiecībā uz jauniešu bezdarbu, ņemot vērā pašreizējo uzsvaru uz piedāvājuma puses pasākumiem (izglītība, apmācība, profesionālā apmācība, „nodarbināmības” uzlabošana, „aktivizēšana” utt.), trūkst ne mazāk svarīgas orientācijas uz darbavietu izveidi jauniešiem galvenokārt vietējā vai reģionālā līmenī pēc šādiem pasākumiem;
8. stingri kritizē vispārējo pieeju attiecībā uz bezdarba apkarošanu, ko Komisija pauž iepriekšminētajā 2013. gada paziņojumā par konkrētām valstīm adresētiem ieteikumiem, paredzot turpināt elastīguma palielināšanu darba tirgos, „salīdzinoši augsto darbaspēka izmaksu” samazināšanu utt.; norāda, ka tieši šīs dalībvalstu īstenotās neoliberālās „strukturālās reformas” darba tirgos bija un ir vainojamas pie tā, ka krasi pieauguši nestabilas nodarbinātības veidi, pazeminājies sociālās aizsardzības līmenis un strauji paplašinājies to nozaru diapazons, kurās ir zems darba atalgojums, par ko tik lielu nožēlu pauž Komisija savos ziņojumos par nodarbinātības jautājumiem, un ka no šādas virzības īpaši cieš jaunieši un viņu izredzes uz darbu;
9. uzsver, ka Jaunatnes garantija būtu jāattiecina uz jauniešiem līdz 30 gadu vecumam, tiklīdz tie kļūst par bezdarbniekiem; norāda, ka Jauniešu nodarbinātības iniciatīvai piešķirtais finansējums ir daudz mazāks, nekā ir nepieciešams, lai tam būtu reāla ietekme uz jauniešu bezdarbu; šajā sakarā norāda uz SDO pētījumu „Eurozonas nodarbinātības krīze: tendences un politikas risinājumi”, kurā norādīta nepieciešamība ieguldīt EUR 21 miljardu, lai ietekmētu jauniešu bezdarba līmeni;
10. aicina dalībvalstis nodrošināt kvalitatīvu prakses regulējumu, raugoties, lai prakse būtu pielāgota jauniešu vajadzībām un praktikanti saņemtu pienācīgu atalgojumu, būtu ievērotas darbinieku un arodbiedrību tiesības un nodrošināti darba apstākļi, kas neapdraudētu darbavietas un esošo darbinieku algas un apstākļus, un paredzot finansiālu atbalstu un obligātu uzraudzību, kā arī vispārējus prakses kvalitātes standartus;
11. aicina dalībvalstis nodrošināt palīdzību visiem bezdarbniekiem, kuri saņem atbalstu, lai darba piedāvājumu izvērtēšanas brīdī un pēc tam, kad darbinieks ir pieņēmis darba piedāvājumu, varētu noteikt katra darbinieka īpašo sagatavotību, prasmes un nepieciešamības gadījumā pārkvalificēšanas vajadzības ar mērķi noskaidrot, vai tiek

ievēroti nosacījumi, un to, cik lielā mērā darbinieks ir pielāgojies apstākļiem;

12. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un dalībvalstu parlamentiem.

Or. en